

Kansallisen asiakaspalautekyselyn tulokset mielenterveys- ja päihdepalveluissa

Kansallinen asiakaspalautekysely mielenterveys- ja päihdepalveluissa

Suunnittelu, toteutus ja tulokset

Satu Viertiö
Anna-Mari Laitinen
Kristiina Kuussaari
Airi Partanen
Marjut Grainger
Sebastian Therman
Maria Heiskanen
Jaana Suvisaari

RAPORTTI 8/2022

<https://www.julkari.fi/handle/10024/145026>

Miksi kansallinen? (1) Ei ole vertailukelpoista tietoa

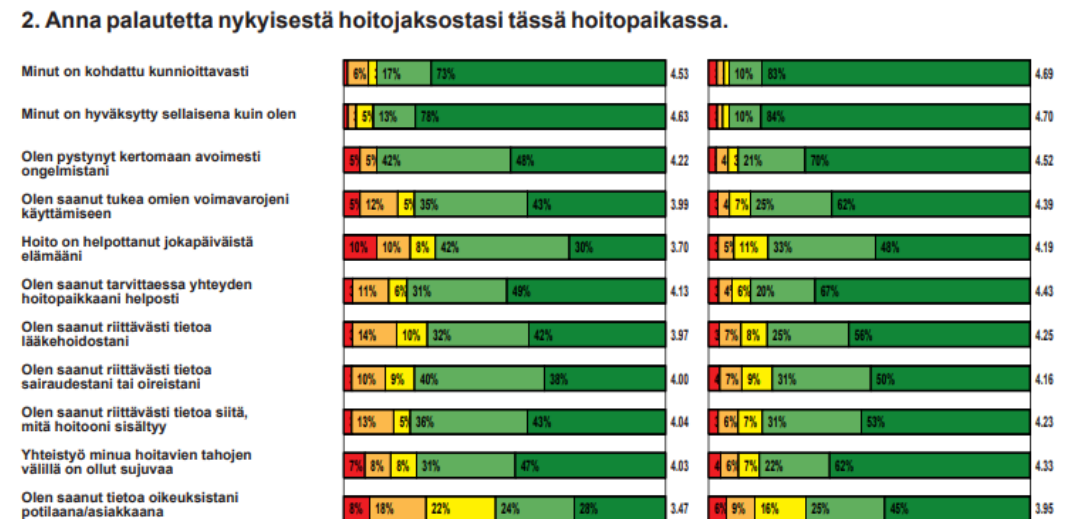
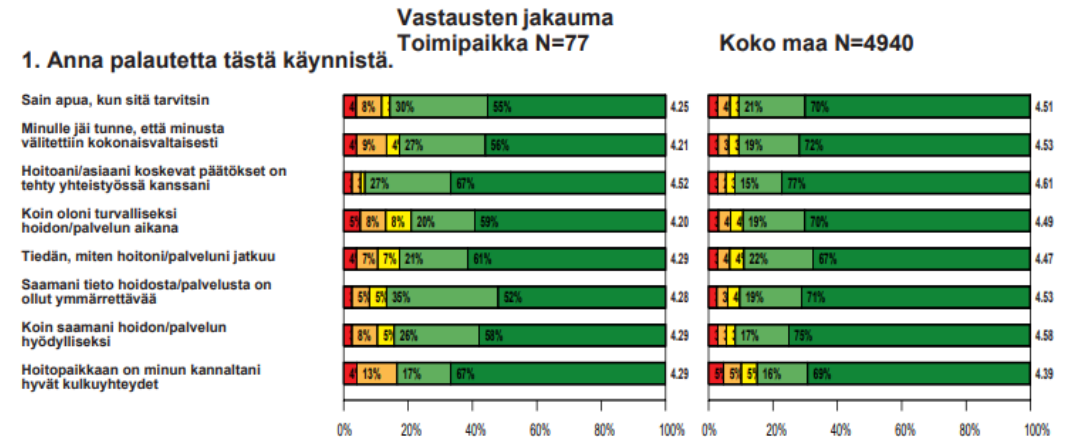
**Kansallinen mielenterveysstrategia
ja itsemurhien ehkäisyohjelma
vuosille 2020–2030**

- Kansallisen mielenterveysstrategian tavoitteena on ihmisten tarpeiden mukaiset, laaja-alaiset palvelut
- Asiakaskokemuksista mielenterveys- ja päihdepalveluissa ei kuitenkaan ole ollut kansallisesti kerättyä, vertailukelpoista tietoa

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2020:6

Miksi? (2) Vertailu voi auttaa kehittymään

- Mahdollisuus vertailla oman toimipaikan tuloksia kansallisiin tuloksiin auttaa tunnistamaan keskeisiä kehittämiskohteita

Kansallinen asiakaspalautekysely mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalveluihin: prosessi

- Kansallisessa asiakaspalautetyössä pyritään keskeisten piirteiden osalta palveluiden väliseen vertailuun:
7 yhteistä kansallista kysymystä sekä net promoter score (NPS)
- Rajasimme kyselystä pois palveluja, joissa:
  - tavanomaisia palveluja koskevat kysymykset eivät tuottaisi mielekästä tietoa: palvelun luonne erilainen (esim. asumispalvelut, päivätoiminta) tai ei varsinaista hoitokontaktia (esim. huumeiden käyttäjien terveysneuvonta)
  - mielenterveys- tai päihdehoitoa antaa vain yksittäinen työntekijä

Kansallinen asiakaspalautekysely mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalveluihin: prosessi (jatjuu)

THL

- Asiakaspalautteen kerääminen Suomessa: mittarit ja prosessit
- Asiakaspalautteen kerääminen kansainvälisesti: mittarit
- Tunnistettiin keskeisimmät teemat ja kerättiin tietoa käytetyistä väittämistä

Työpajat

- Mielenterveys- ja päihdepalveluissa työskenteleviä ammattilaisia sekä kokemusasiantuntijoita
- Yleinen toteuttamistapa
- Keskeisimpien teemojen ja väittämien valinta

THL

- Väittämien sanamuotojen ja lomakkeiden viimeistely
- Yhteyshenkilöverkoston tiedottaminen ja tuki kyselyn toteuttamisen aikana

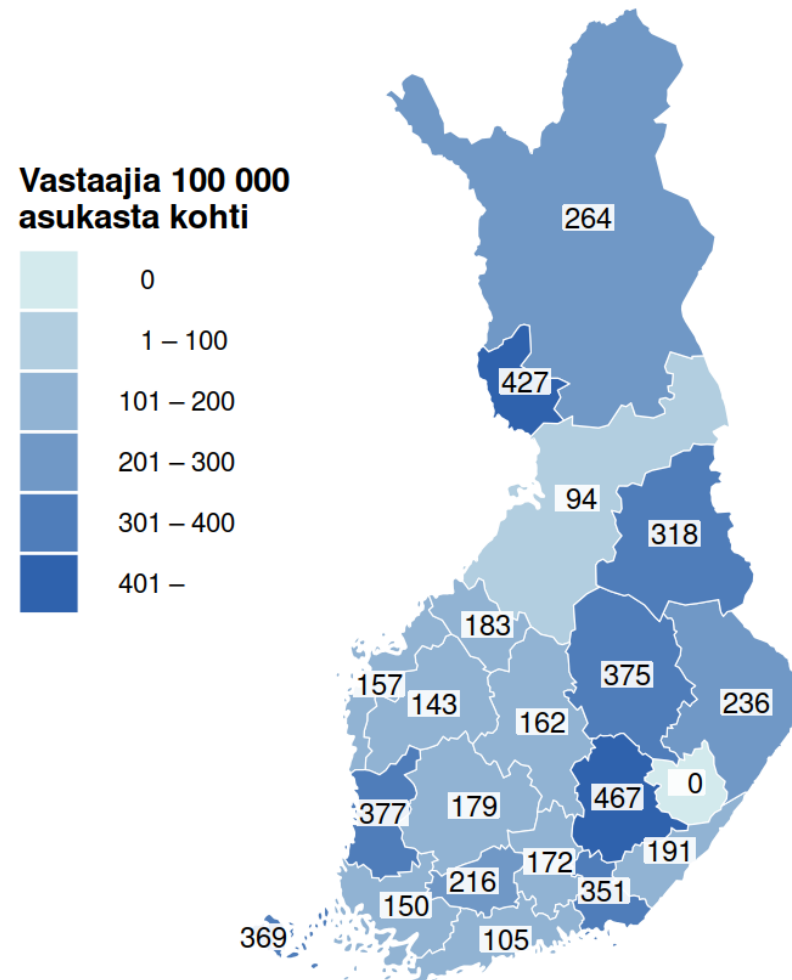
Kyselyn käytännön toteutus

- Vastausmahdollisuus kolmella kielellä: suomi, ruotsi, englanti
- Vastausvaihtoehtoina paperilomake ja sähköinen lomake; valtaosa halusi vastata paperilomakkeelle
- Infotilaisuudet syyskuussa ja lokakuussa; 3 x suomenkielinen, 1 x ruotsinkielinen
- **Kysely toteutettiin 1.-14.11.2021**
=> vastauksia palautui tammikuulle asti, tallennus valmis 2/2022 => palaute yksiköihin

Vastausmäärät koko aineistossa

- Avohoidosta saimme 8 820 vastausta
  - Mielensterveyspalvelut 4 927
  - Päihdepalvelut 1 360
  - Yhdistetyt mielensterveys- ja päihdepalvelut (miepä) 2 533
  - Paperilomakkeella vastasi 6 132, digitaalisesti 2 688 (30,5 %)
- Laitoshoidosta saimme 1 118 vastausta
  - Psykiatriset sairaalat 731
  - Laitospäihdehoito 387
  - Paperilomakkeella vastasi 1 056, digitaalisesti 62 (5,5 %)

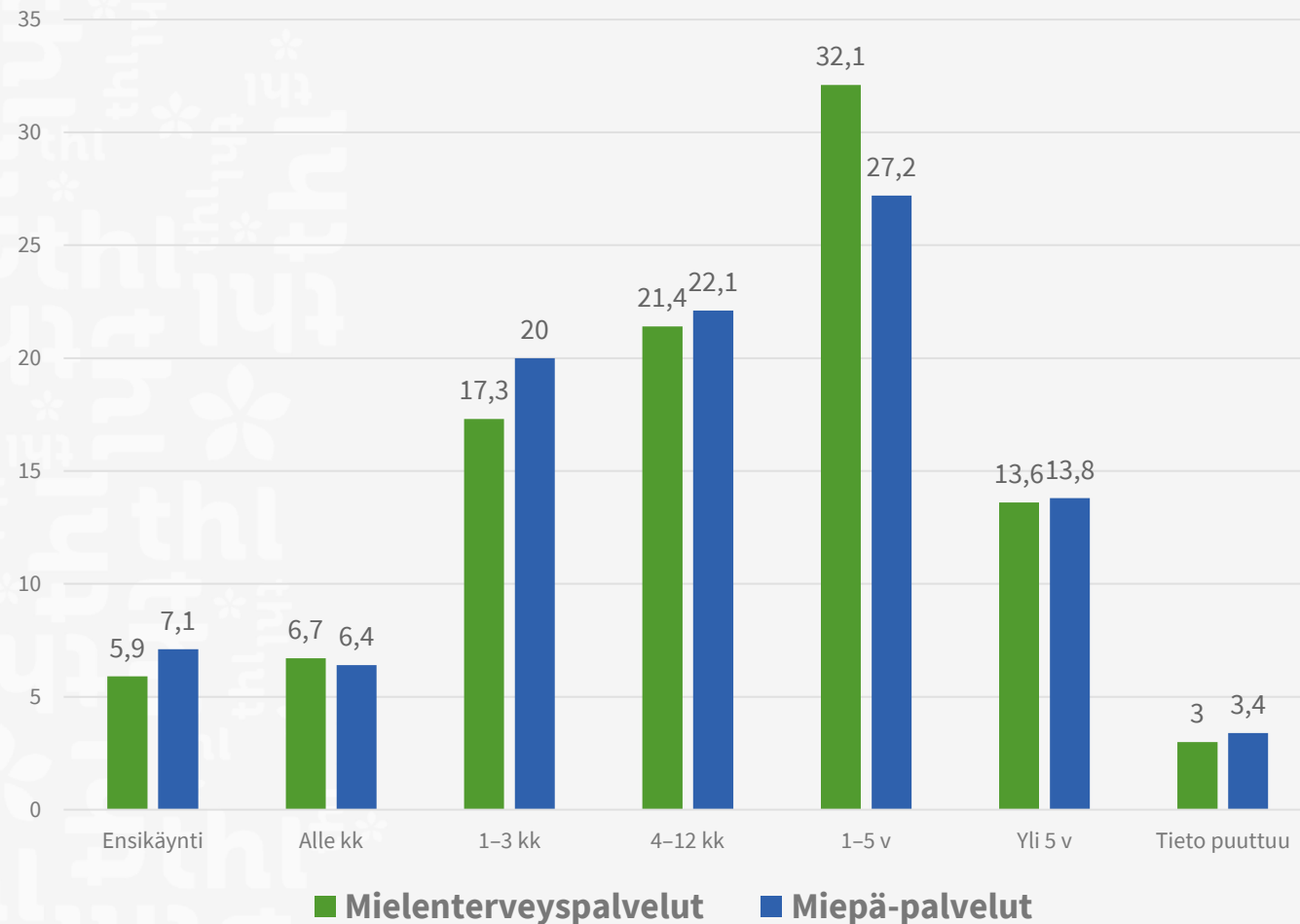
Vastaukset sairaanhoitopiireittäin: yhtä lukuun ottamatta kaikki sairaanhoitopiirit osallistuivat

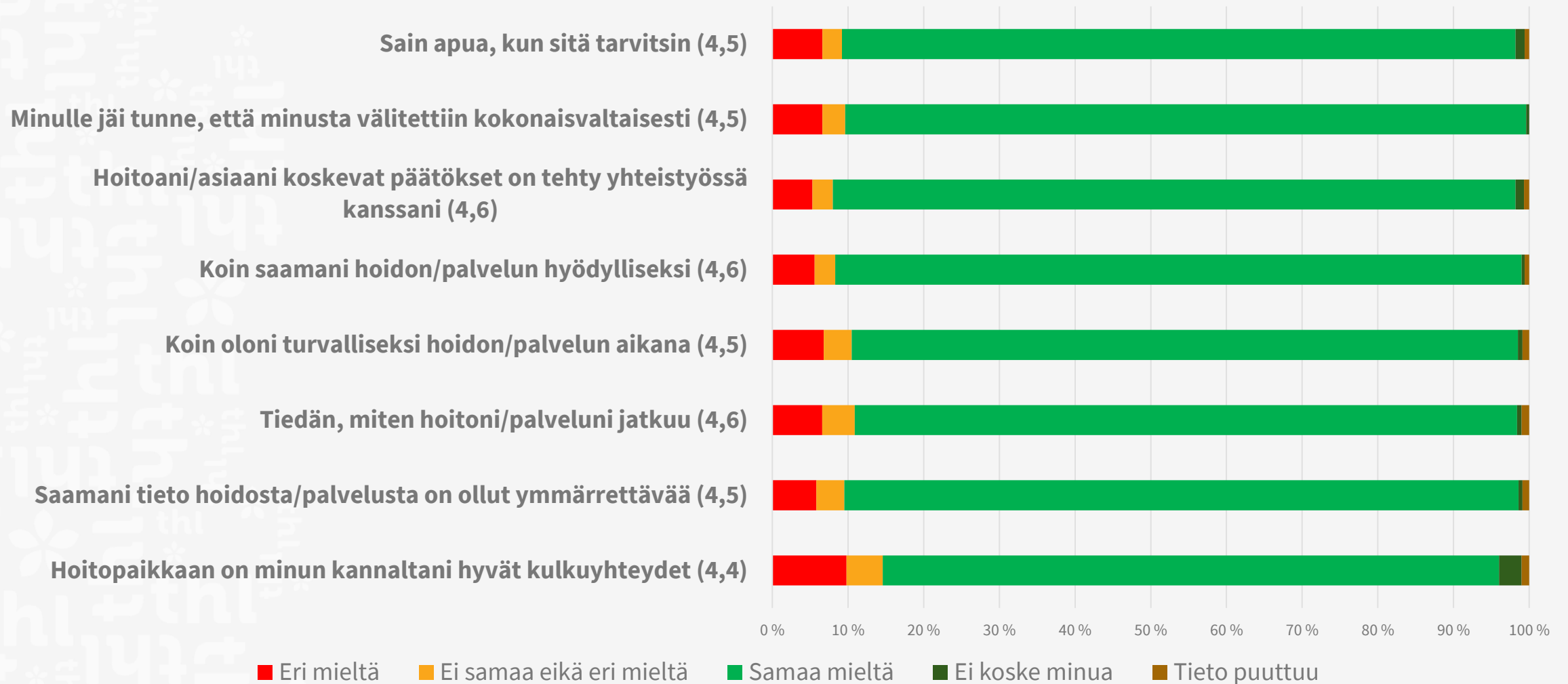
Tuloksia: mielenterveyspalvelut ja avohoidon miestä-yksiköt

Hoitosuhteen pituus avohoidossa (%)

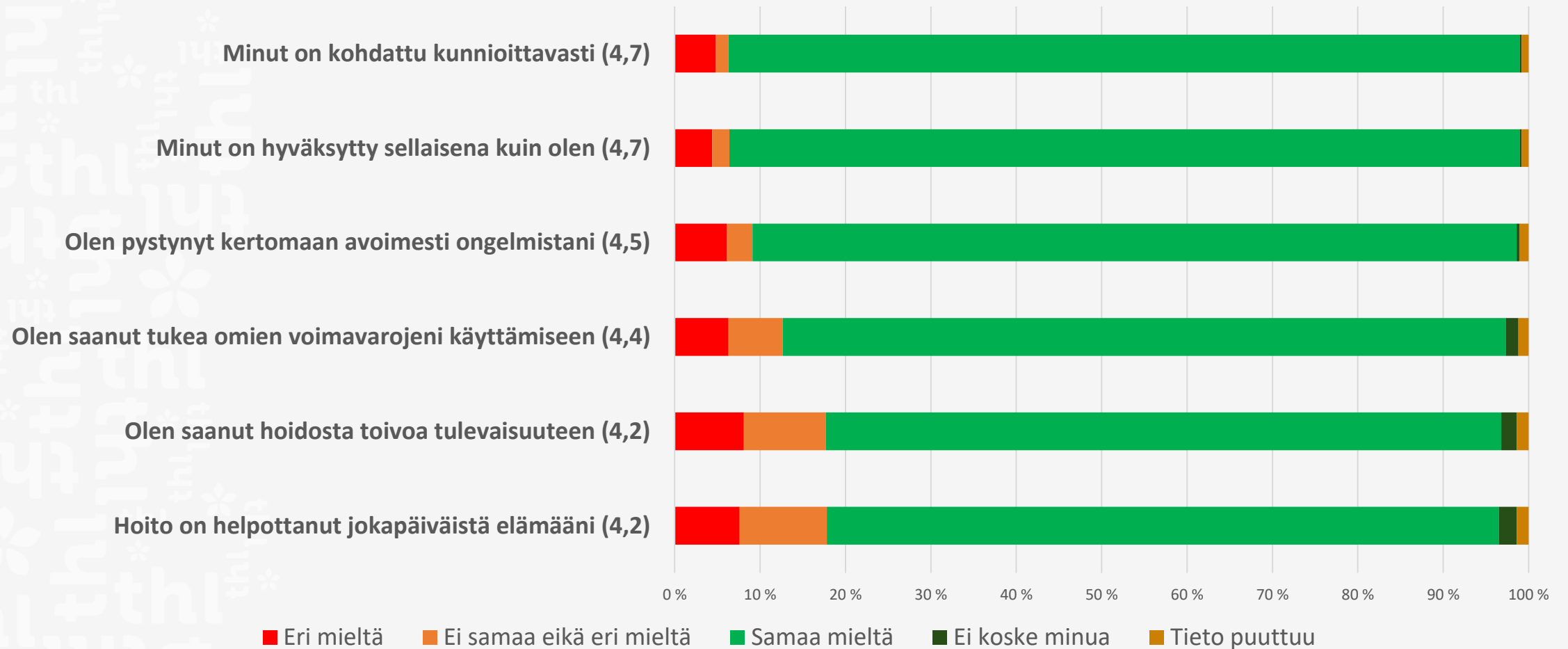

- Mt-palveluissa yleisempi 1-5 vuoden hoitosuhde kyseisessä hoitopaikassa.
- Miepä-palveluissa yleisempi 1-3 kk hoitosuhde.

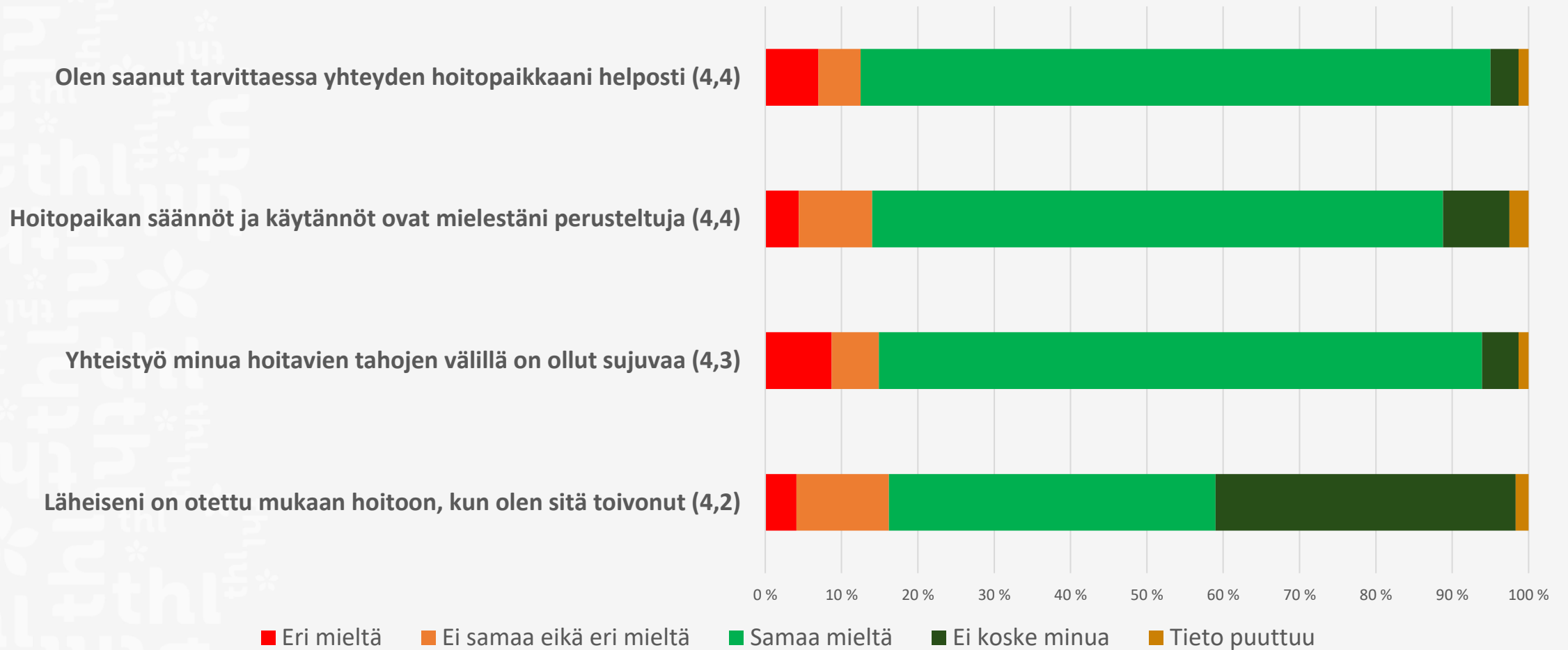
Avohoito mielenterveyspalvelut: Väittämät kyseisestä käynnistä (n=4 927)

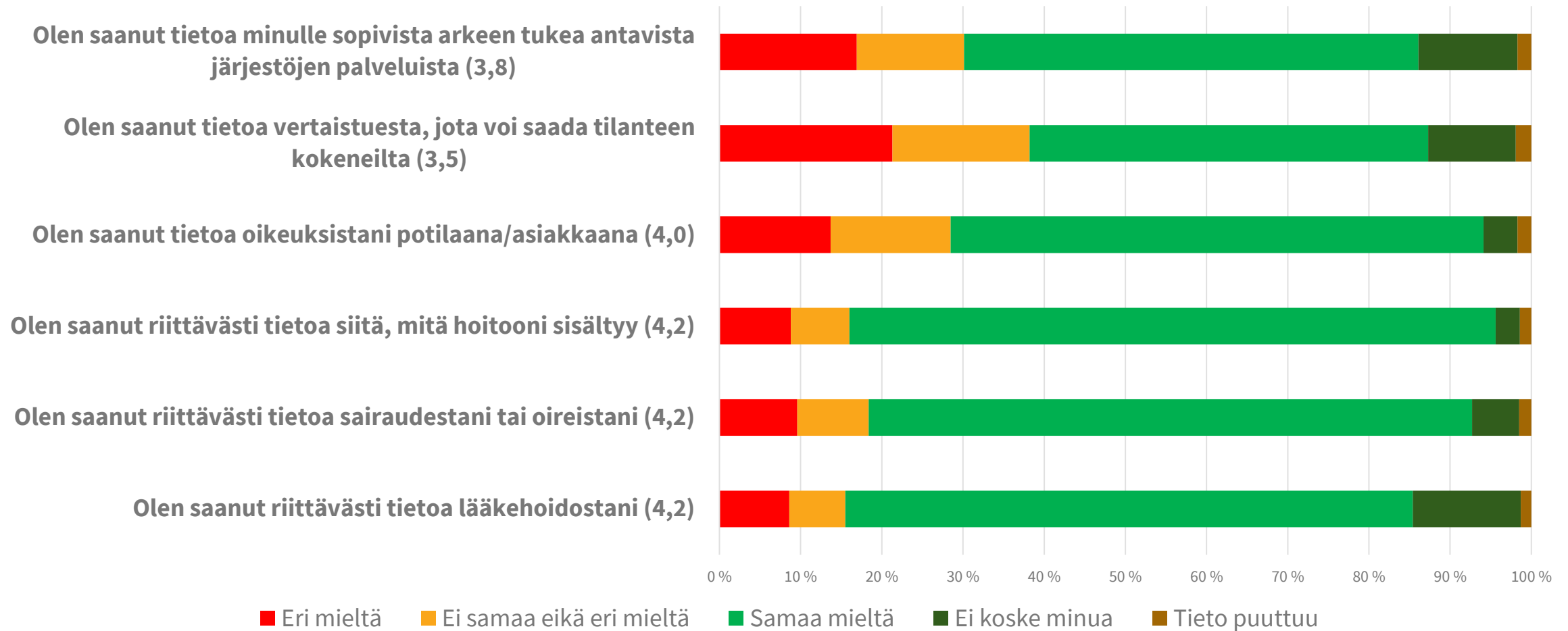
Avohoito mielenterveys: Kohtelu hoitopaikassa ja hoidon vaikuttavuus (n= 4 927)

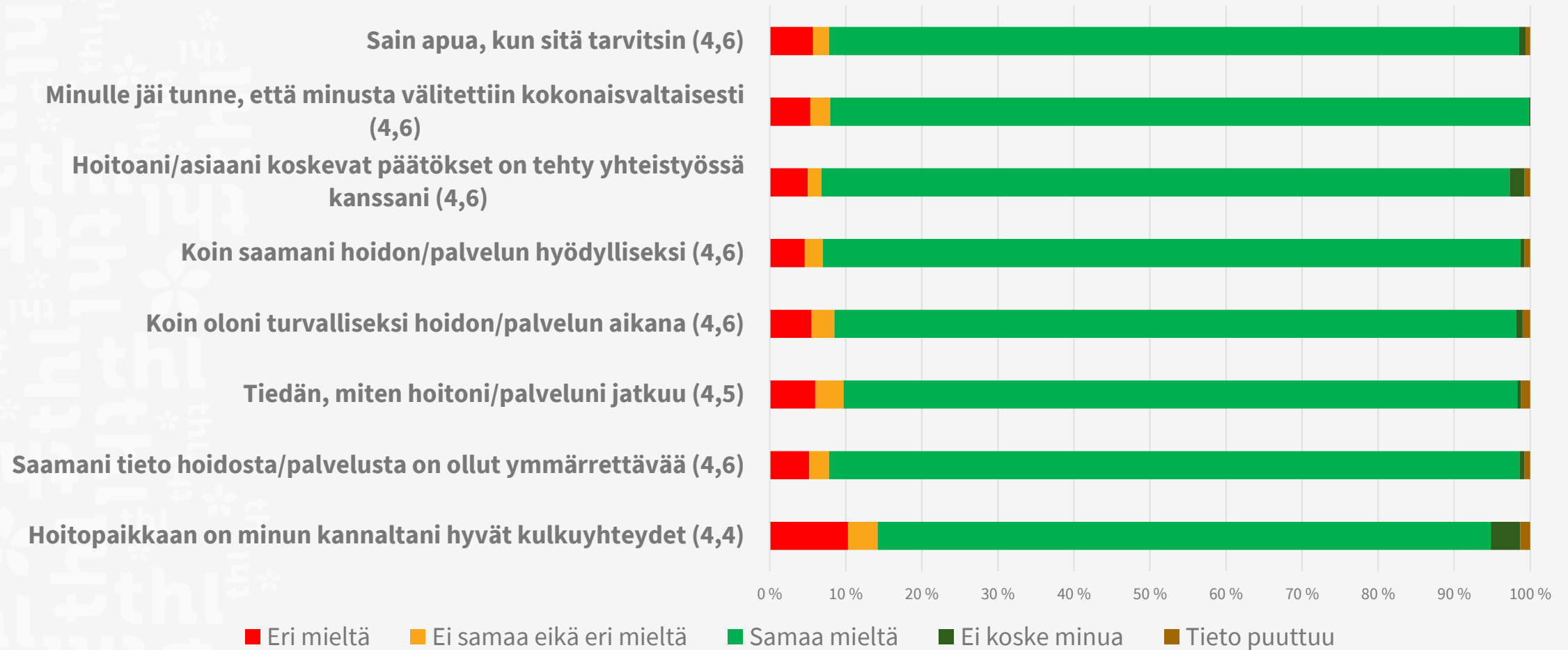
Avohoito mielenterveys: Käytännön asiat hoitopaikassa (n= 4 927)

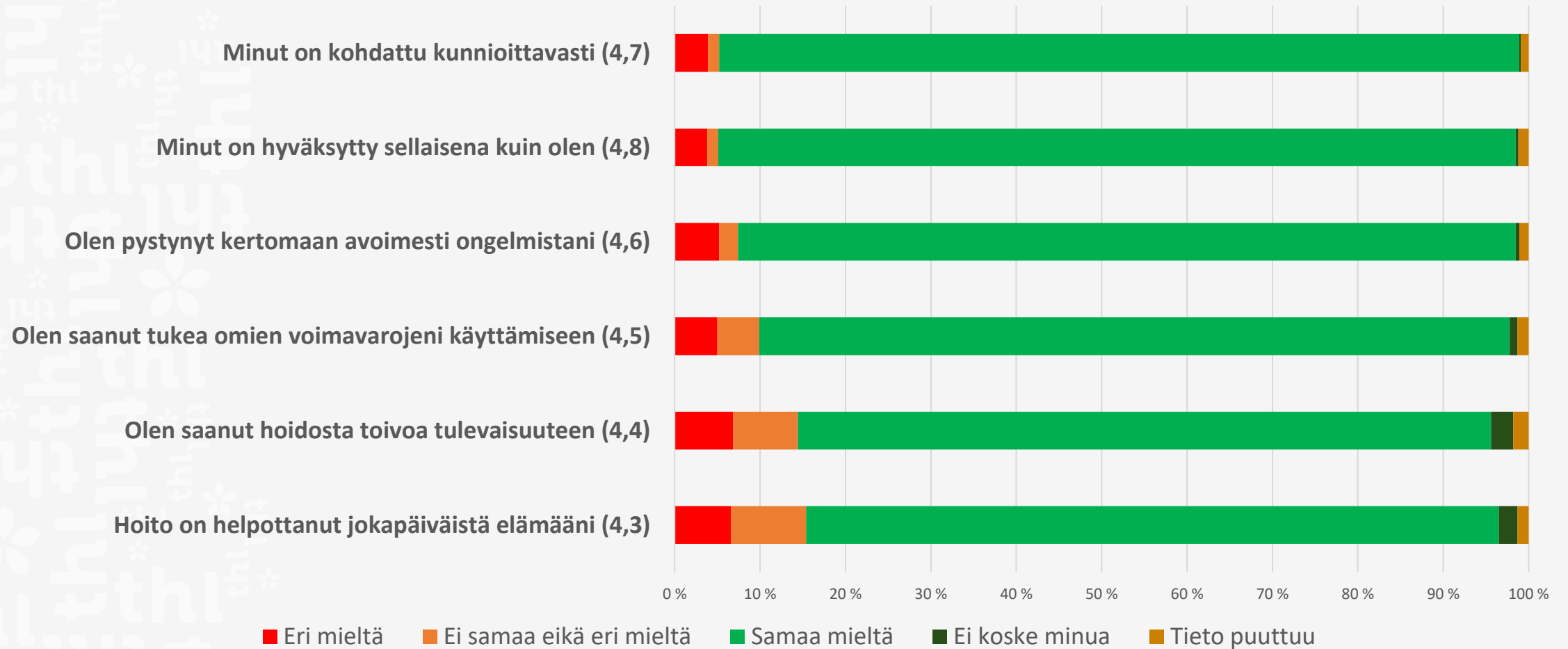
Avohoito mielenterveys: Tiedonsaanti (n= 4 927)

Avohoito miepä-palvelut: Väittämät kyseisestä käynnistä (n= 2 533)

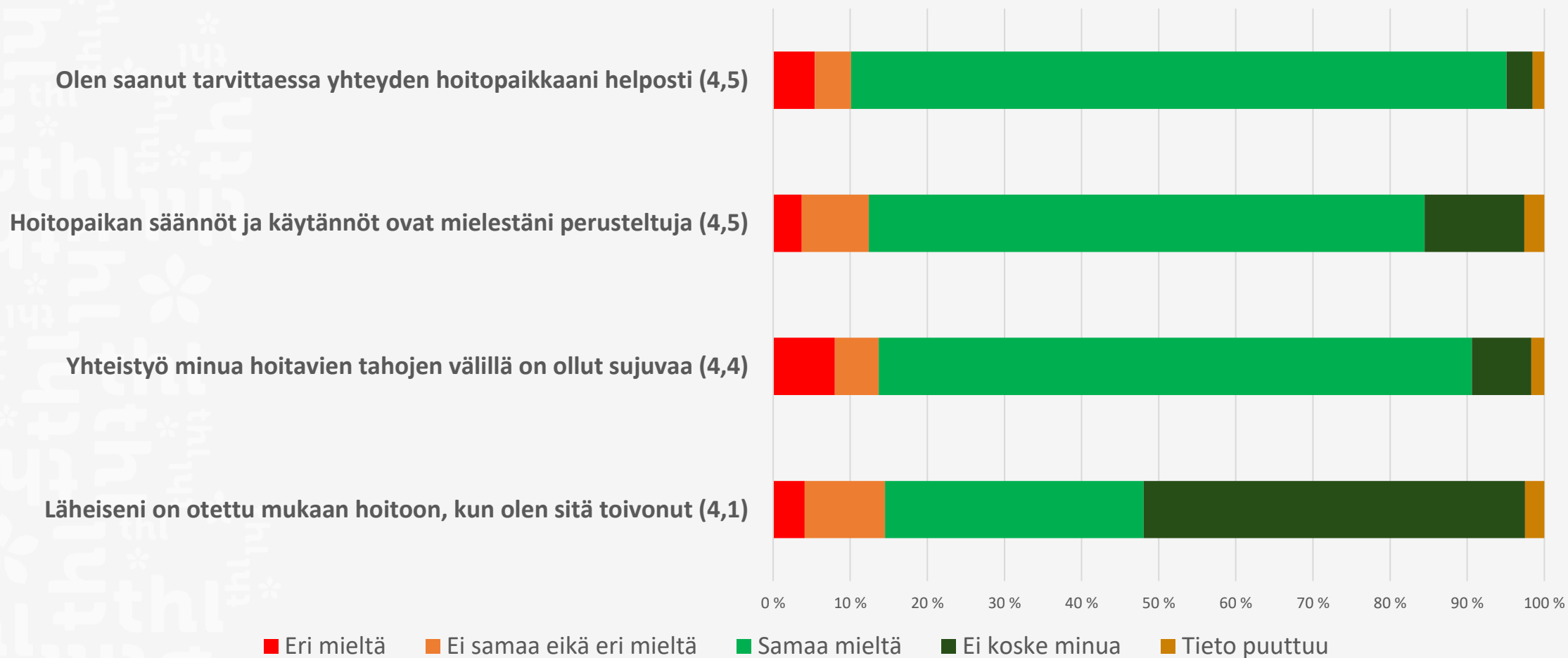

Avohoito miepä-palvelut: Kohtelu hoitopaikassa ja hoidon vaikuttavuus (n= 2 533)

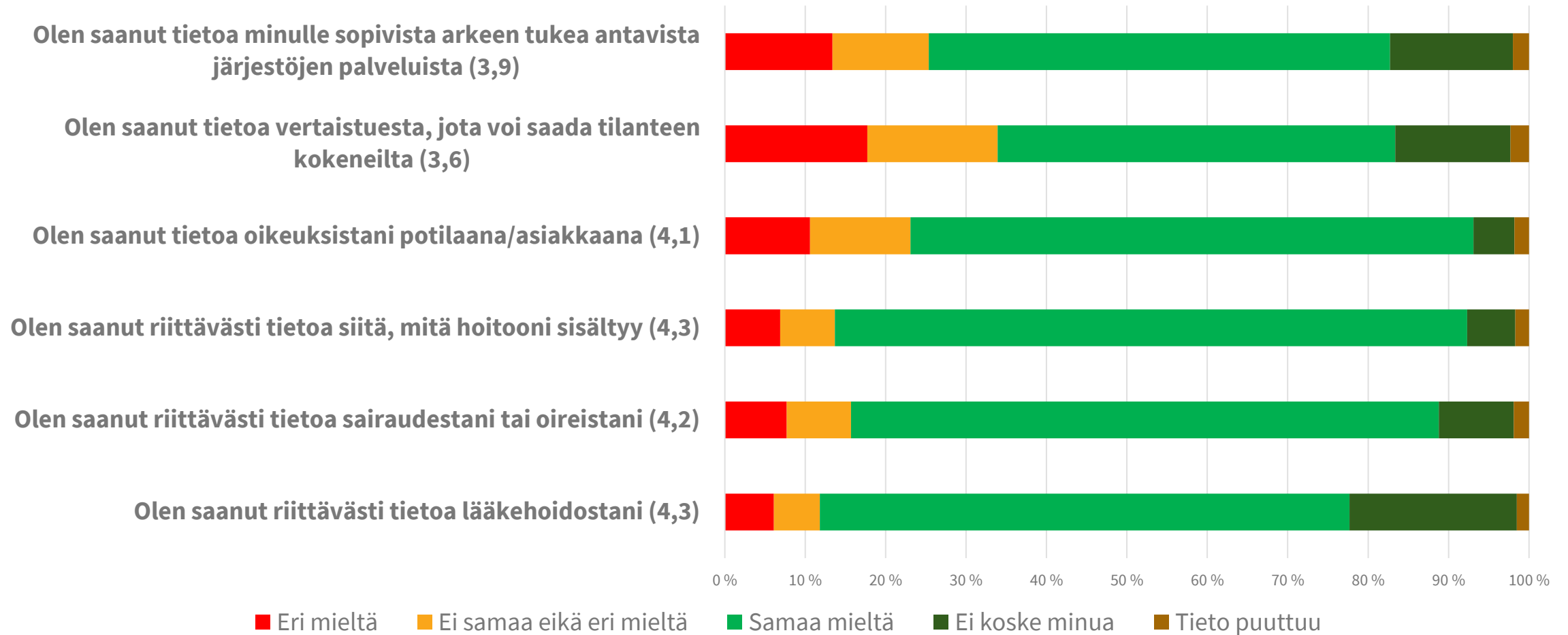

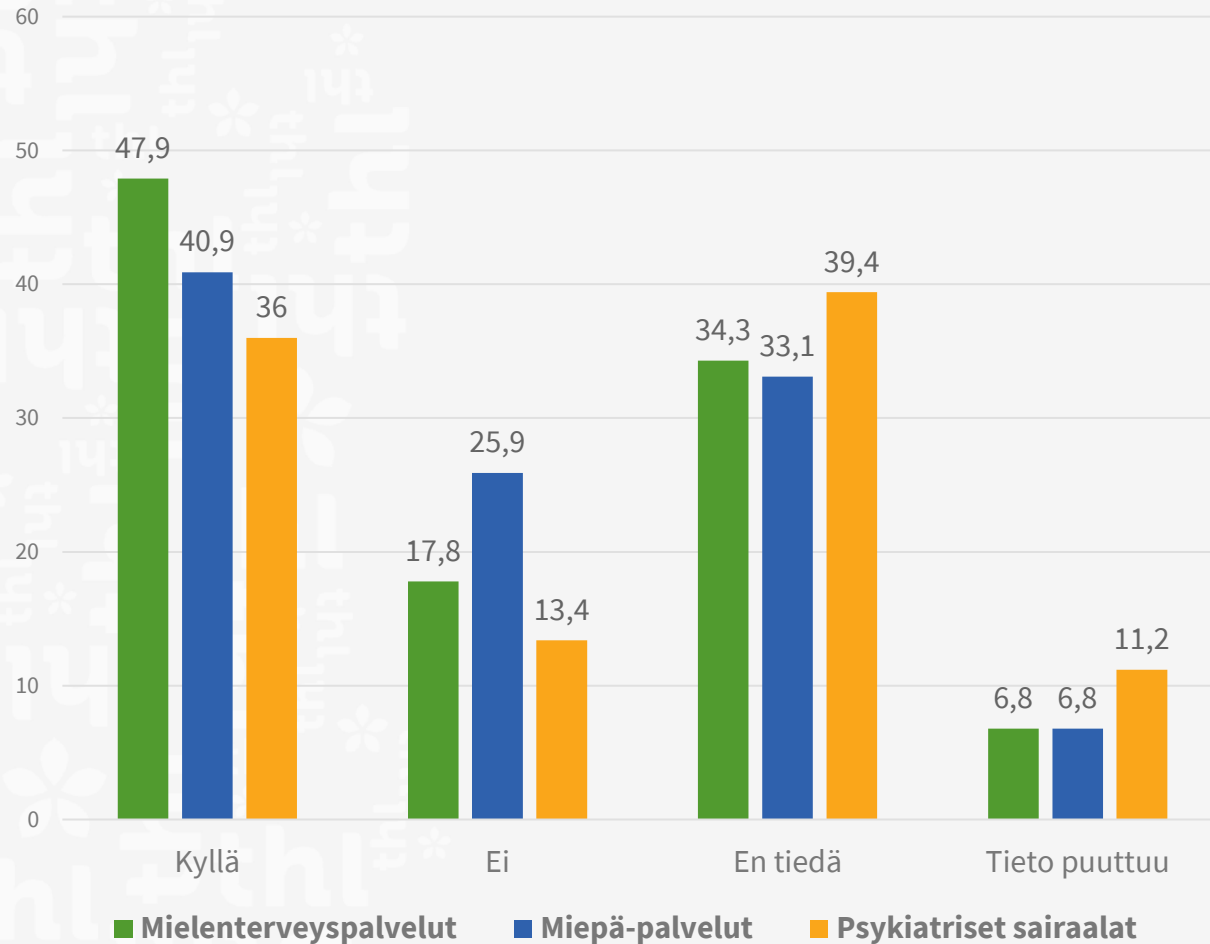
Avohoito miepä: Käytännön asiat (n= 2 533)

Avohoito miepä-palvelut: Tiedonsaanti (n= 2 533)

Hoitosuunnitelma mielenterveys- ja miepä-palveluissa sekä sairaalahoidossa (%)

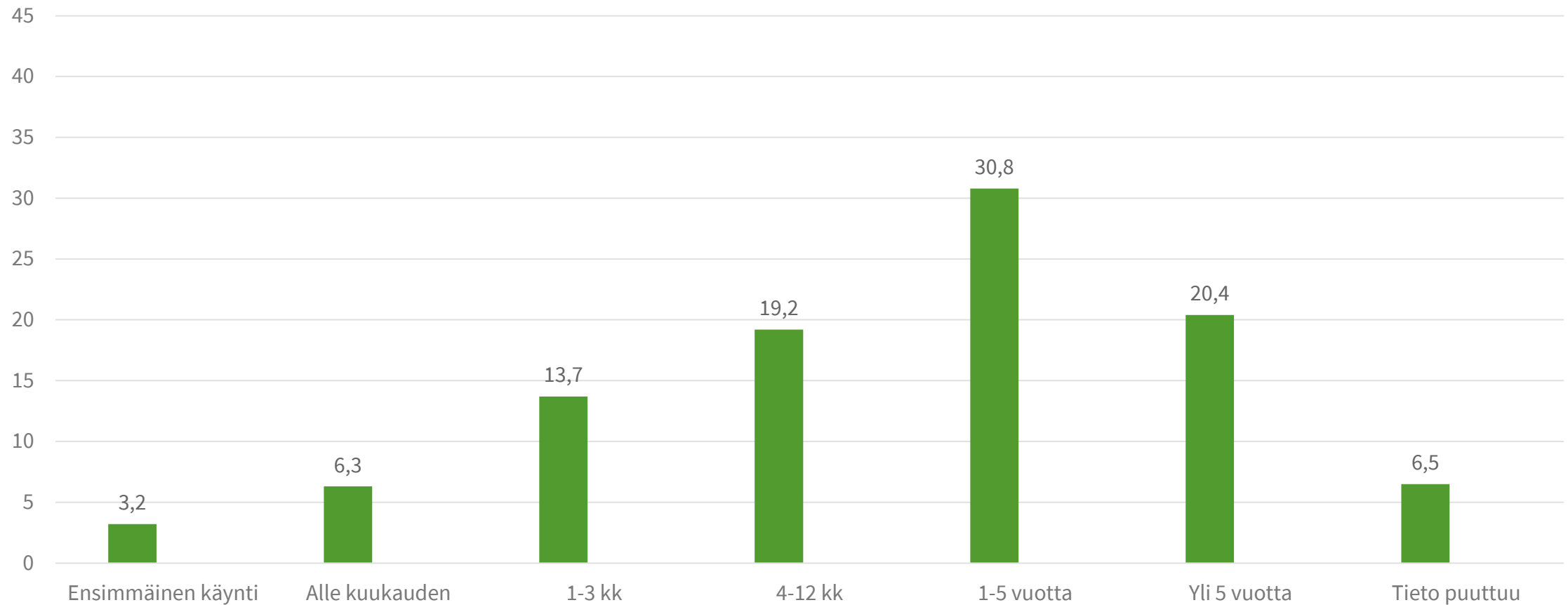

- Useimmin hoitosuunnitelma oli vastaajien mukaan tehty mt-palveluissa, harvimminkin psykiatrisessa sairaalahoidossa.
- Kaikissa hoitotyypeissä 33-39 % ei tiennyt, onko suunnitelma tehty.

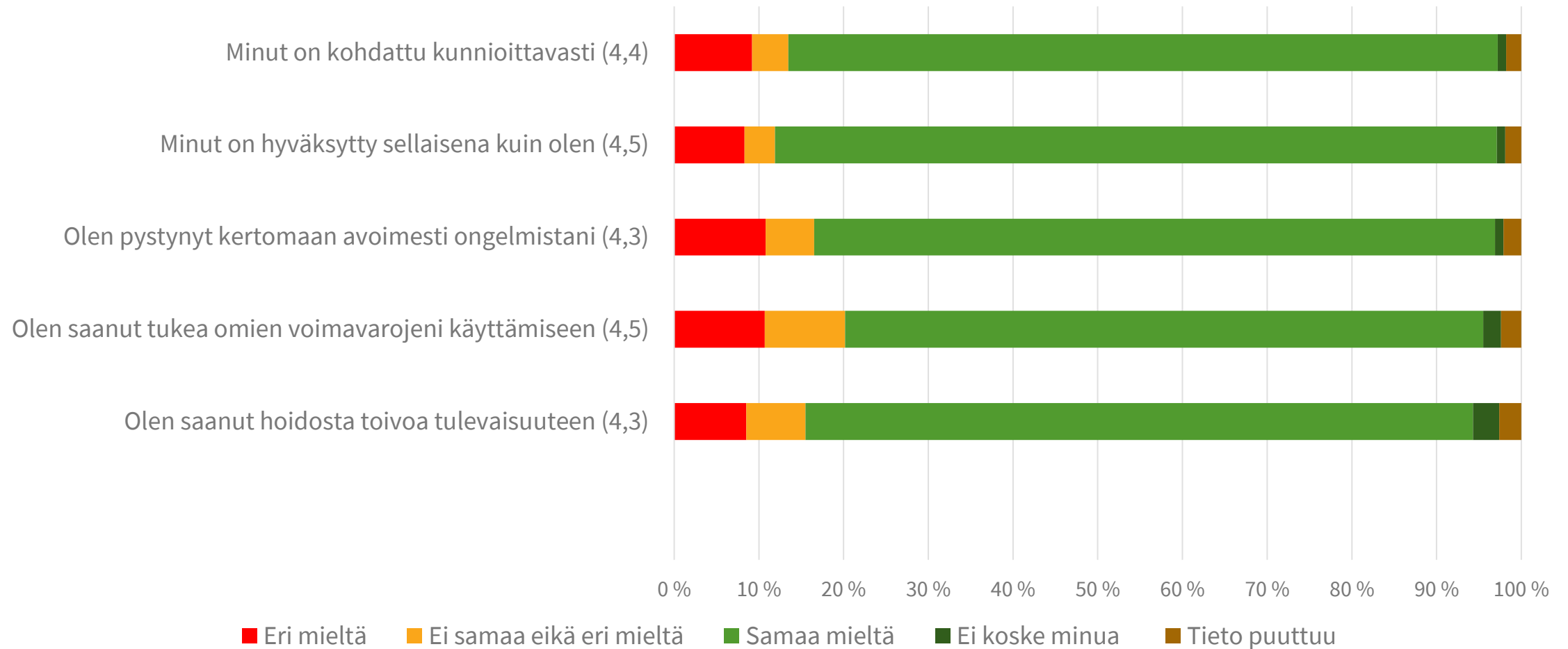
Tuloksia: päihde- ja riippuvuuspalvelut

Hoitojakson kesto (%)

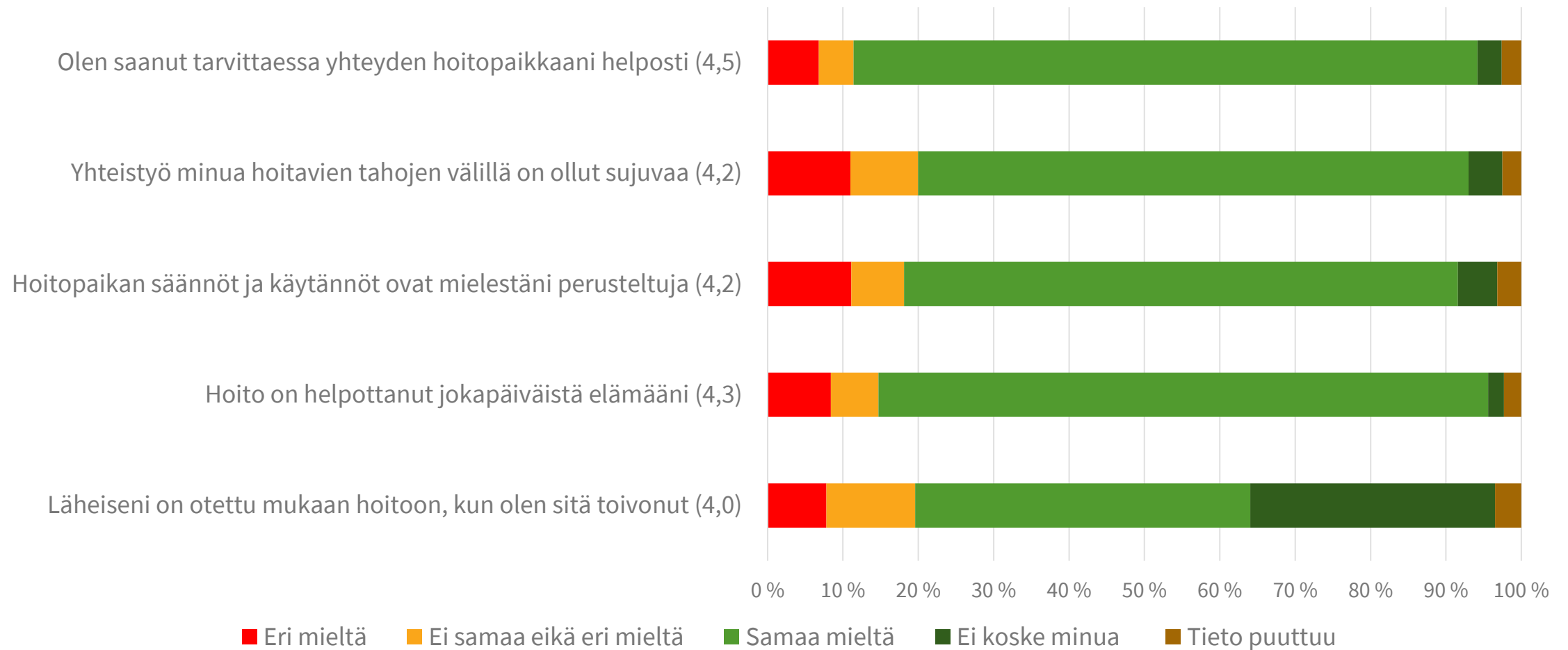
Avomuotoiset päihde- ja riippuvuuspalvelut (n=1360)

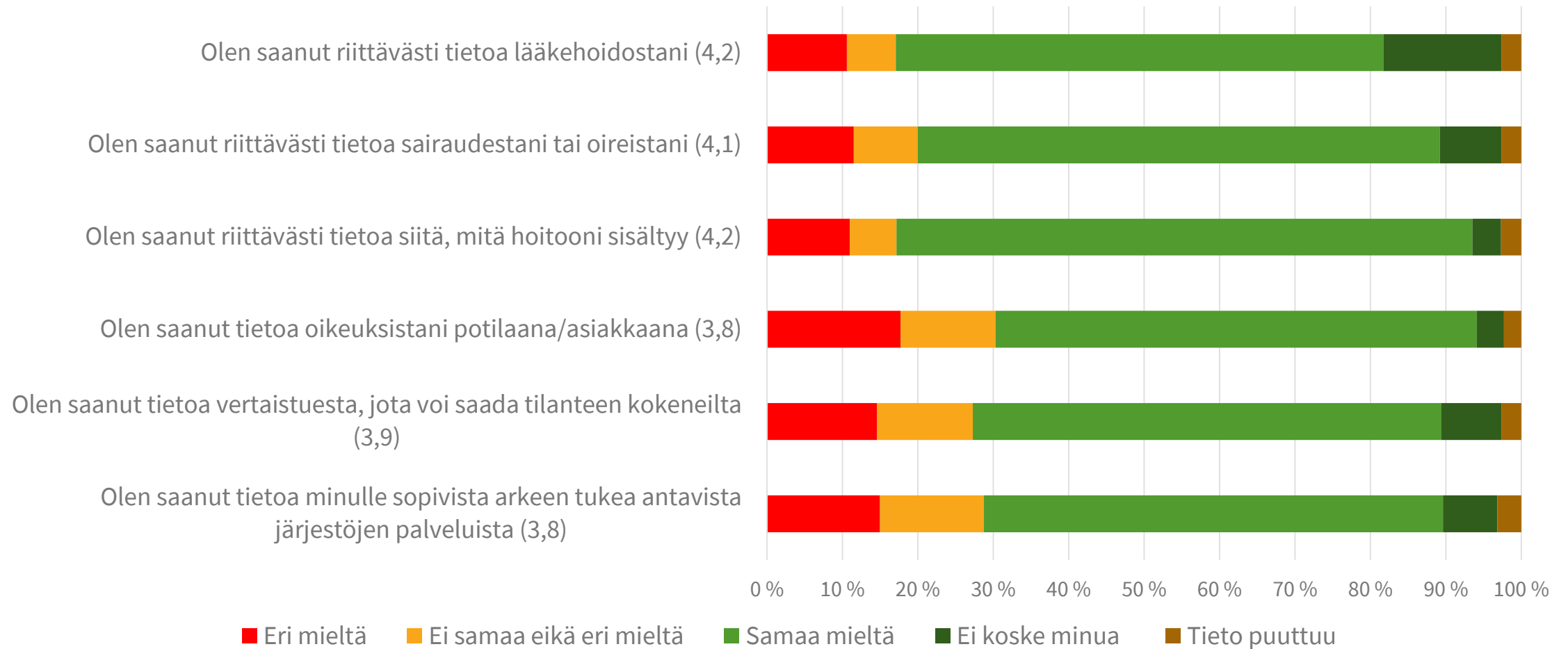
Avomuotoiset päihde- ja riippuvuuspalvelut: Kohtelu hoitopaikassa (n=1 360)

Avomuotoiset päihde- ja riippuvuuspalvelut: Käytännön asiat hoitopaikassa (n=1 360)

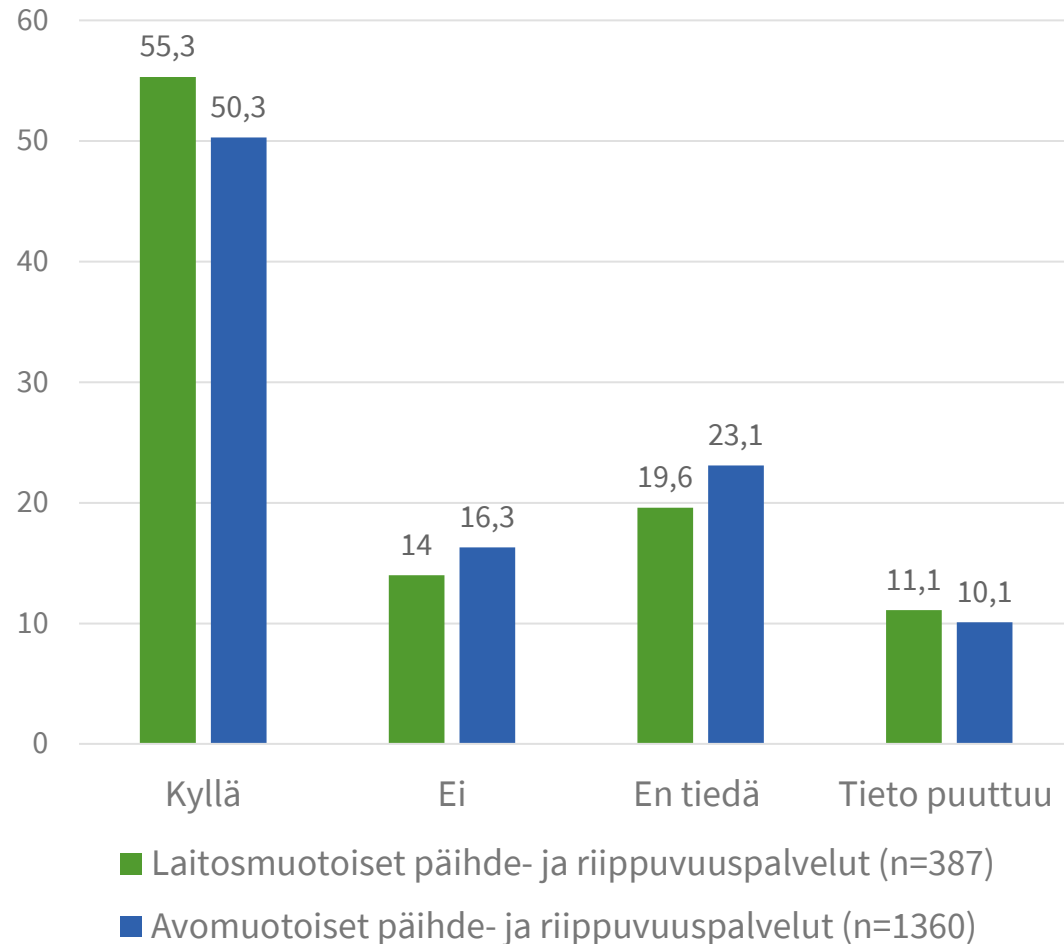

Avomuotoiset päihde- ja riippuvuuspalvelut: Tiedonsaanti (n=1 360)

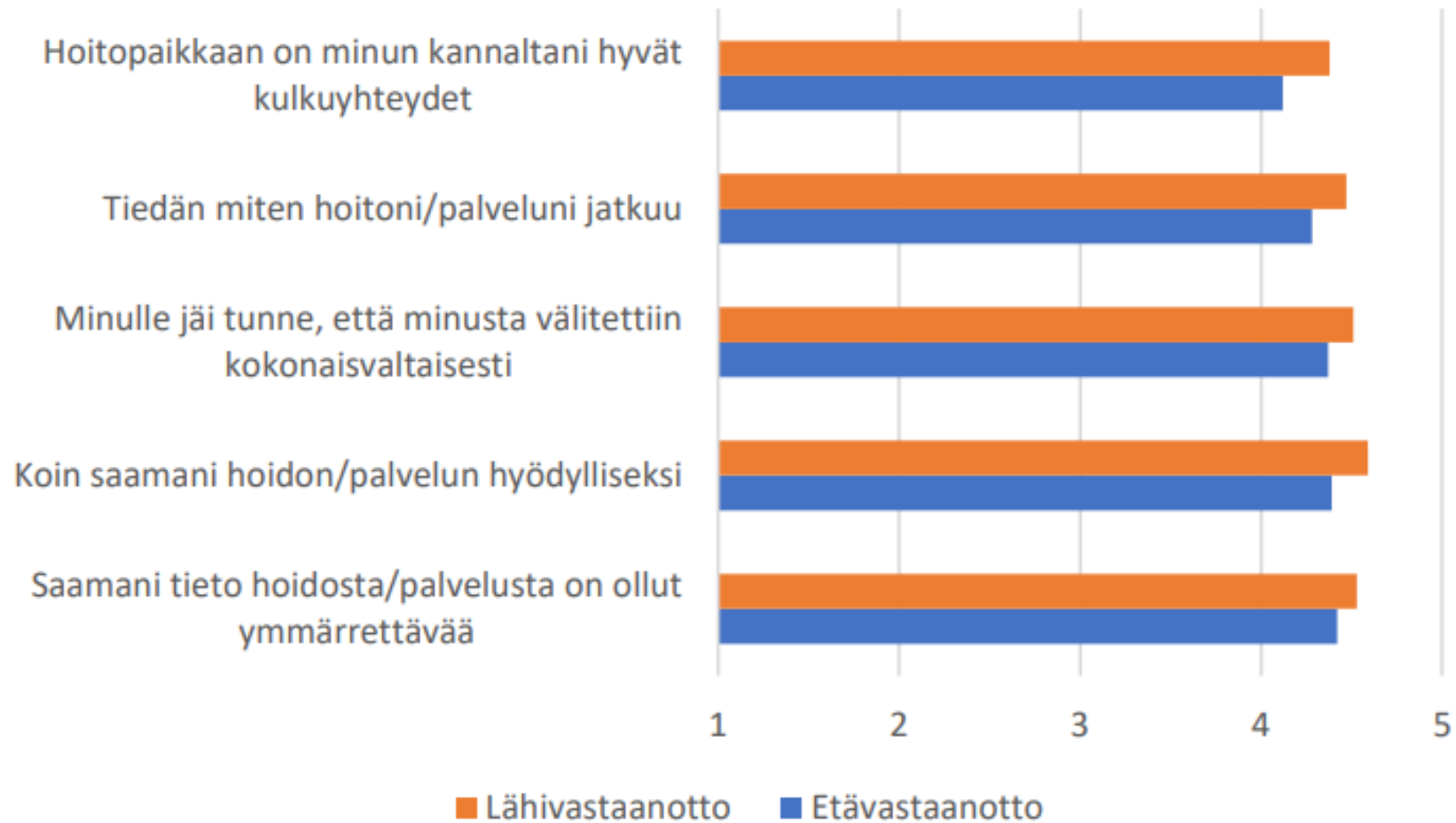

Hoito- ja kuntoutussuunnitelma (%)

- Noin 60 prosenttia sekä avo- että laitosmuotoisten päihde- ja riippuvuuspalvelujen asiakkaista/potilaista oli sitä mieltä, että
  - hänen omat tavoitteensa huomioitiin kuntoutussuunnitelmassa
  - hoidon sisällöstä sovittiin yhdessä hänen kanssaan
- Paljon epätietoisuutta(en tiedä ja kokonaan puuttuvat vastaukset)

Asiakaskokemus avohoidon etävastaanotoilla

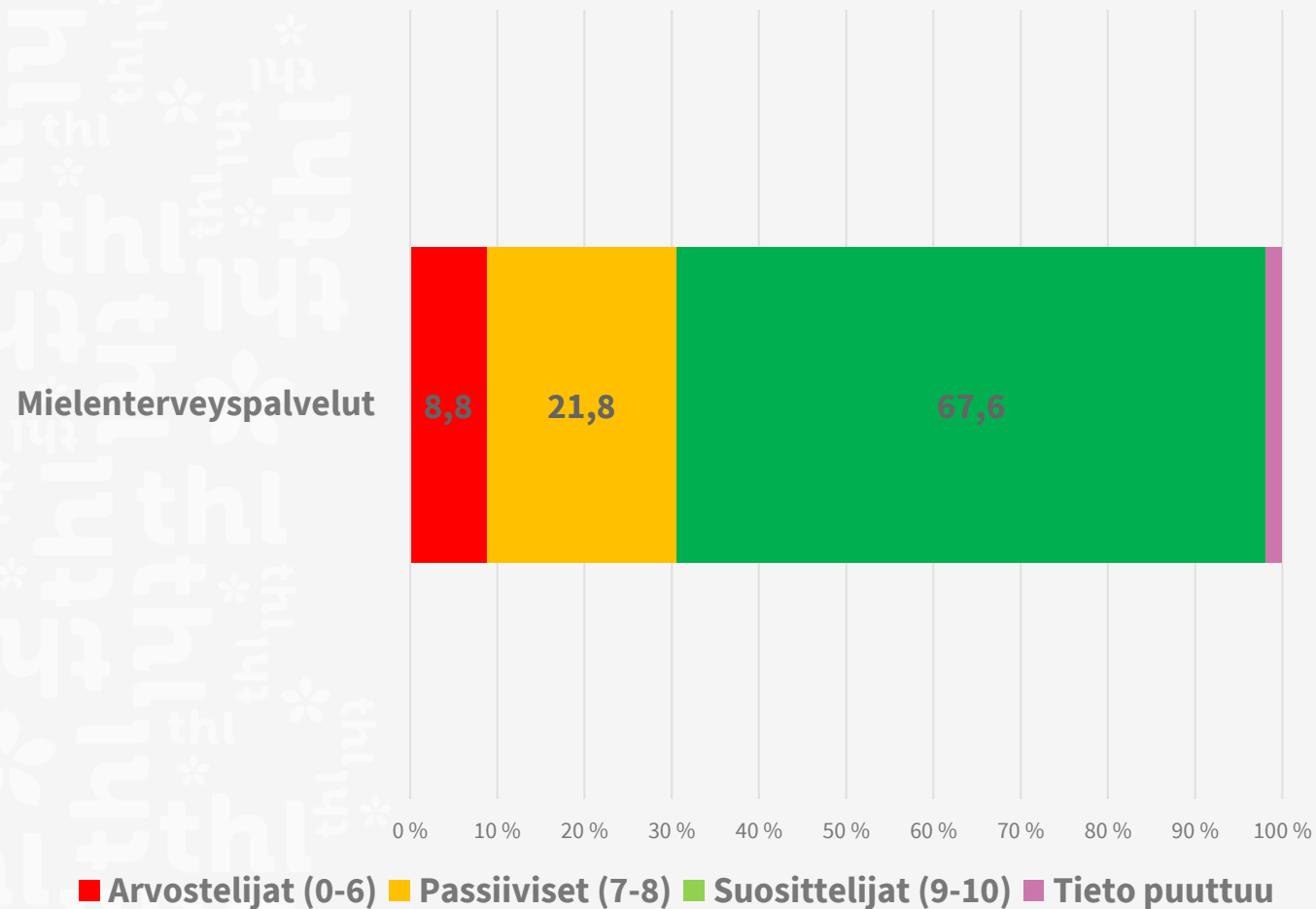

Lämmin kiitos kaikille mukana olleille yksiköille ja niiden yhteyshenkilöille ja erityisesti kaikille kyselyyn vastanneille!

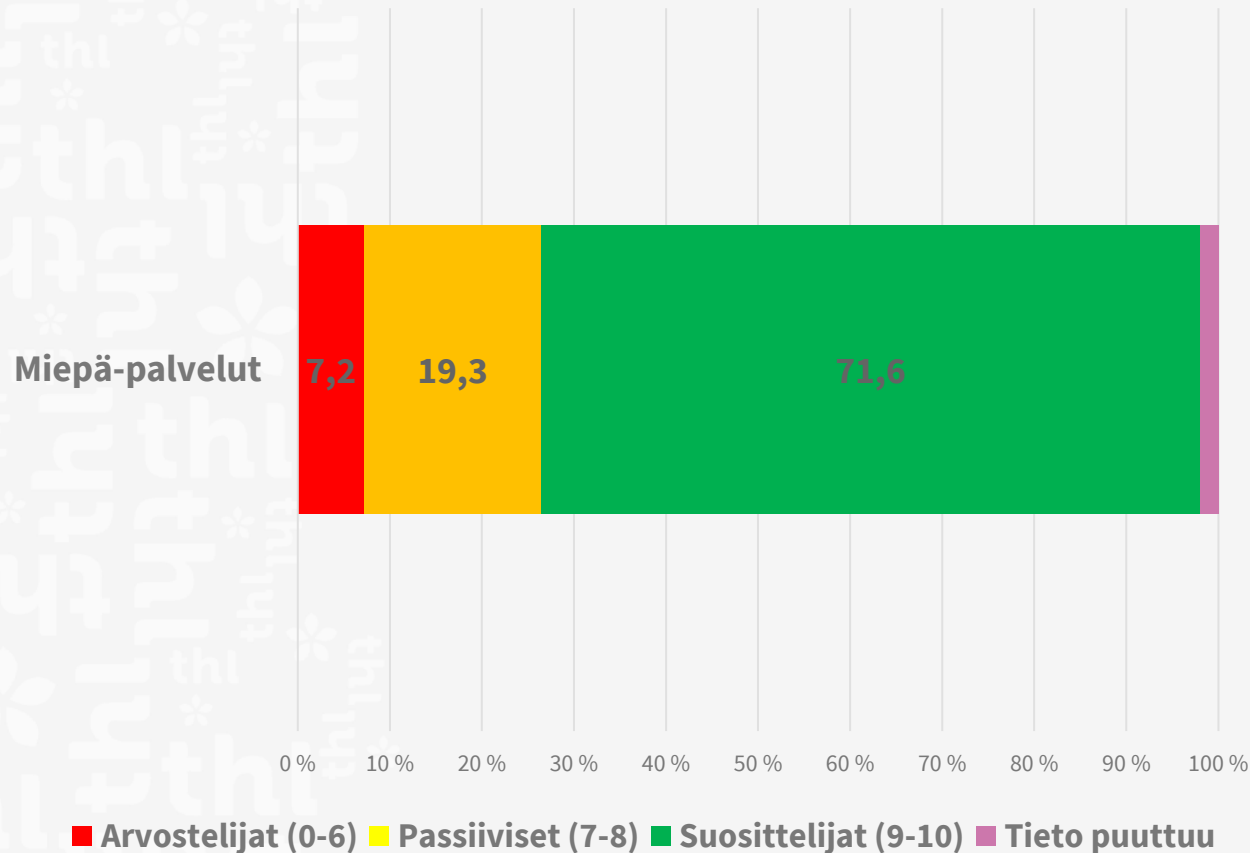
Kiitos osallistujille

Nettosuositteluindeksi mielenterveyden avopalveluissa

- ”Kuinka todennäköisesti suosittelisit samaasi palvelua omaisellesi tai ystävällesi, jos hän olisi samassa tilanteessa?”
- Asteikko 0-10
- NPS:n keskiarvojen vaihteluvälit sairaanhoitopiireissä oli 8,1 - 9,3.

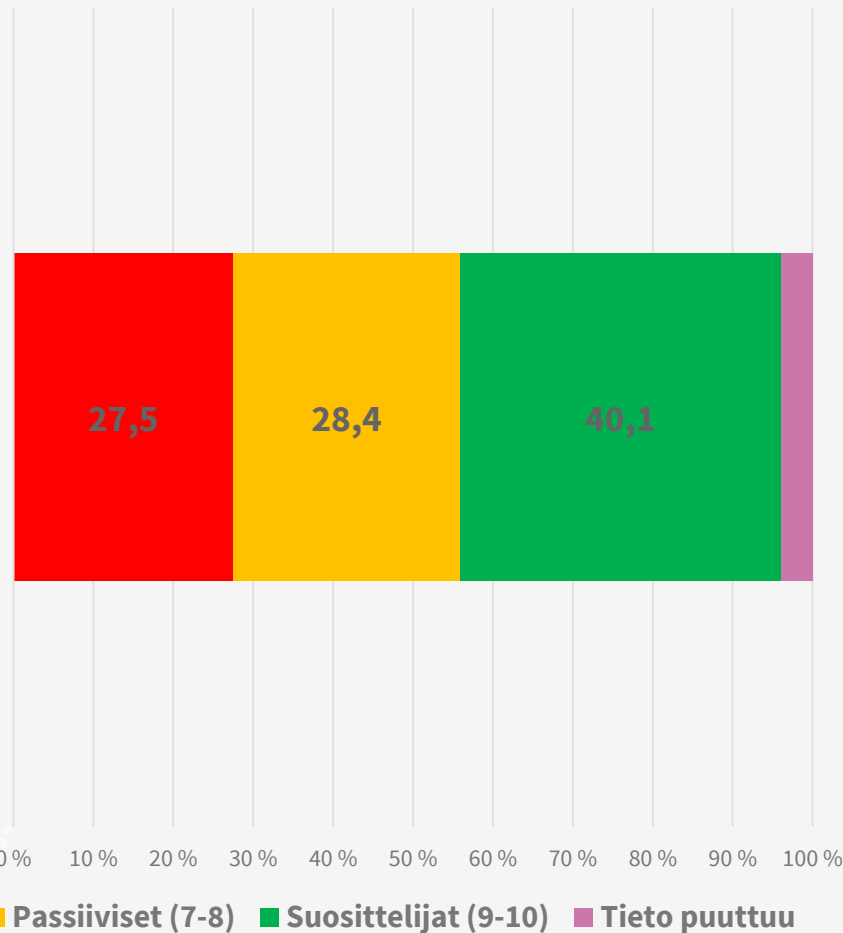
Nettosuositteluindeksi miepä-palveluissa

- NPS:n keskiarvojen vaihteluväli sairaanhoitopiireissä 8,6 - 9,5

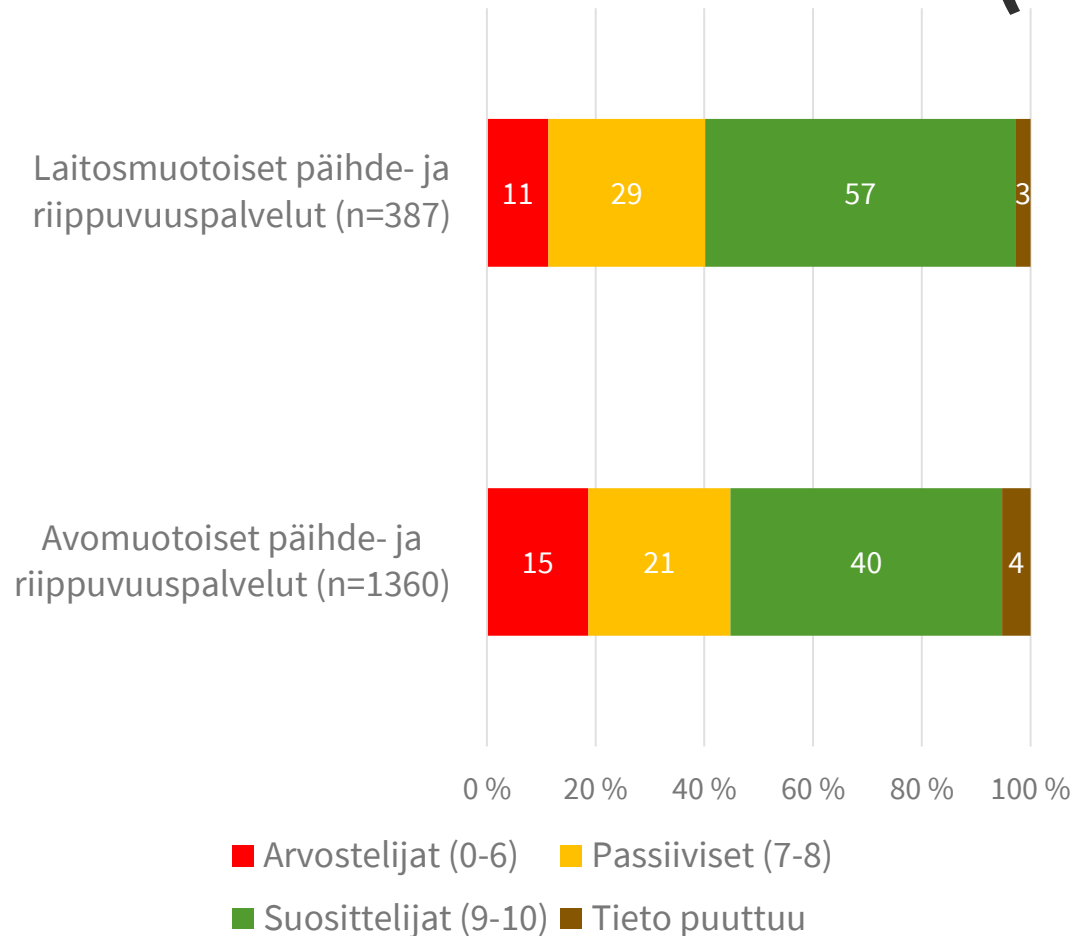
Nettosuositteluindeksi psykiatrisessa sairaalahoidossa

Psykiatriset sairaalat

- NPS:n keskiarvojen vaihteluväli sairaaloiden välillä oli 4,7-9,0

Kuinka todennäköisesti suosittelisit saamaasi palvelua omaisellesi tai ystävällesi, jos hän olisi samassa tilanteessa? (%)

- Laitosmuotoisten päihde- ja riippuvuuspalvelujen nettosuosittelemisindeksi (NPS) oli 47,3 (vrt. mt 13)
- Avomuotoisten päihde- ja riippuvuuspalvelujen nettosuosittelemisindeksi (NPS) oli 46,7 (vrt. mt 59,8; miepä 65,6)